

■ AZ ALUMÍNIUMIPARI MÚZEUM HÍREI

Folytatva a hagyományt ...

November 5-én nyitotta meg *Radnai József*, az Alumíniumipari Múzeumért Alapítvány kuratóriumának elnöke, *Horovitz F. Csaba* Németországban élő festőművész „Európa kívül-belül” c. időszakos kiállítását. Más, korábbi bemutatásoktól eltérően általános művészeti ismeretterjesztés helyett konkrétan hivatkozott egyes alkotásokra, és ismertette azok mondanivalóját, értékeit. Az EU-val kapcsolatos festmények mellett különösen a tájképek voltak érdekesek. Voltak képek, amelyek merőben új stílust közvetítettek, megértésükhöz az idősebb nemzedéknek még idő kell.

Kovács Istvánné, a múzeum igazgatója köszöntőjében elmondta, hogy a kiállítások hagyományos sorozatát folytatni fogják. A megnyitón elhangzott zenei műsor jól illett a kiállítás mondanivalójához.

Gyermekművészek tárlata

Nagyszerű kezdeményezés volt a múzeum „Virágszekéren” c. kiállításának megren-

dezése. December 3-án nyílt meg a komáromi Feszty Árpád Általános Iskola rajtazogatos tanulóinak munkáiból összeállított időszakos kiállítás. Az ifjú művészek *Drégely László* versei által ihletve, *Füriné Nagy Edit* vezetőtanár irányításával közel száz akvarellt alkottak. *Radnai József* kuratóriumi elnök, aki a tanárnőt megnyerte a kiállítás gondolatához, kedves szavakkal méltatta az alkotókat és műveiket. *Ury Ibolya* művészettörténész dicsérte a festményeket és további sikereket kívánt a gyermekeknek és lelkes tanárúknak.

Drégely László versét ügyes koreográfia alapján elevenítették meg a komáromi Délibáb Színház gyermekcsoportjának ifjú művészei.

Kovács Istvánné köszöntötte a meglelt vendégeket és Drégely László özvegyét, aki ugyancsak sok sikert kívánt a megnyitóra érkezett fiatal művészeknek. Kovácsné köszöntőjében elmondta, hogy a kiállítások sikere azok folytatására biztat. Az Alumíniumipari Múzeum ezzel a kiállítással nyitott a fiatalok felé. A kezde-

ményezés követését ajánlani lehet rajztanároknak, gyermekcsoportok vezetőinek és egyházi vezetőknek egyaránt. Az ifjúságot meg lehet nyerni, csak meg kell találni a megfelelő utat. A múzeum igazgatónője előzetes értesítés esetén vállalja, hogy a hivatalos nyitvatartási időn kívül is fogad csoportokat. (Tel/fax: 22/333-412) A kiállítás január 31-ig tekinthető meg.

Szoborkoszorúzás a múzeumban

A gyermekrajz-kiállítás megnyitója után a múzeum vezetősége, a Mi Múzeumunk szerkesztősége, az OMBKE inotai helyi szervezete és más OMBKE szervezetek képviselői nevében Kovács Istvánné igazgató megkoszorúzta a múzeum aulájában felállított Szent Borbála-szobrot. A múzeum vezetősége elhatározta, hogy Szent Borbáláról, a bányászok, kohászok és tüzérek védőszentjéről a jövőben minden évben megemlékeznek és a koszorúzást szaksztély követi. A koszorúzás után a résztvevők elénekelték a bányászhimnuszot.

(H.W)

■ AZ ICSOBA HÍREI

ICSOBA IMB elnökségi ülés és szakmai nap Veszprémben

2004. október 27-én a VEAB székházban tartotta az ICSOBA Magyar Nemzeti Bizottsága esedékes rendezvényét. A napirendi pontok között szerepelt a TRAVAUX 34. számának ismertetése, beszámoló a nemzetközi kapcsolatokról és az ICSOBA Magyar Nemzeti Bizottságának részvétele a szentpétervári szimpóziumon.

Megtárgyalták a magyar résztvevőt az ICSOBA XVI. nemzetközi szimpóziumán Indiában (Nagpur) 2005 novemberében.

Harmadik napirendi pontként a résztvevők megvitatták az IMB XXXIII. tisztújító közgyűlés tervezett programját.

Az elnökségi ülést követő szakmai nap a vörösiszappal kapcsolatos előadások hangzottak el. Szó volt a vörösiszap egyes laboratóriumi vizsgálatairól, a vörösiszap metallurgiai hasznosításáról (amiről egyelőre még mindig az a szakmai vélemény, hogy egyelőre nem oldható meg gazdaságosan – szerk.), és a vörösiszapterek rekultivációjáról. Ez utóbbi téma Magyarországon is időszerű. Bár a ha-

zai timföldgyártás leszálló ágban van, a vörösiszaphányók itt maradnak. Kezelésük és az általuk elfoglalt terület visszahagyása a természetnek megoldandó feladat.

Az ICSOBA Magyar Nemzeti Bizottság XXXIII. tisztújító közgyűlése

A közgyűlésre november 17-én az OMBKE tanácsstermében került sor. A résztvevőket *Juhász Ádám* levezető elnök üdvözölte. *Dr. Solymár Károly*, az ICSOBA MNB főtítkára beszámolt az elmúlt időszak eredményeiről, a sikerekről és a gondokról is, amiket főképpen az ipari vállalatok kivonulása idézett elő. A főtítkár még szólt a következő időszak feladatairól és a várható eredményekről.

A közgyűlésen érdekes, tudományos előadásokat is meghallgathattak a résztvevők.

Mádai Ferenc (Miskolci Egyetem) – *Dimitris Papanastassiou* – *Solymár Károly* előadásának címe: A bauxit mikroszerkezetének hatása a dúsításra és a feldolgozásra.

Somlai János – *Jobbágy Viktor* (Veszprémi Egyetem) – *Szeiler Gábor* – *Kovács Ti-*

bor – *Tarján Sándor* „A vörösiszap építőipari felhasználásának sugárvédelmi vonatkozásai” témát ismertették.

A szakmai előadások után *Zámbó János* előterjesztést tett az új vezetőségre, ill. egyes régi vezetők megbízásának megújítására. A javasolt jelöltek névsorának megvitatása után megtörtént az új vezetőség megválasztása. Az IMB új elnöke *dr. Komlóssy György* lett.

Ezt követően *Solymár Károly* ismertette *Singer, F. Robert* előadását: Anyagtudományi kutatás-fejlesztés az Európai Unióban. A bemutatott grafikonok között különösen a régi és új tagállamok létszám-, terület- és kutatásráfordítási értékei voltak tanulságosak.

Hajnal János a magyarországi másodlagos alumínium-ipar helyzetéről számolt be. Mondanivalóját érdekes adatokkal tette szemléletessé.

Az ICSOBA Magyar Nemzeti Bizottságára 2005-ben is sok munka vár. Az OMBKE a szervezet eddigi munkáját eredményesen támogatta, amiért a főtítkár köszönetet mondott.

- (H.W.)

**Dr. h. c.
Horváth
Zoltán**
(1921-2004)

Mi valamennyien, akik az alkotó szellem önzetlen törekvéseit és munkásságának kiemelkedő eredményeit mindenkor méltó elismeréssel értékeljük, nagy megrendüléssel fogadjuk egy olyan professzorunk, munkatársunk, barátunk távozásának hírért az élők sorából, akinek egész életpályáját a végtelen szorgalommal és hozzáértéssel, a szakma iránti tisztelettel és alázattal végzett, kiemelkedően eredményes egyetemi oktató, tudományos kutató és szakmai tevékenység jellemzi.

Horváth Zoltán 1921. március 6-án született Miskolcon. 1940-ben ugyanitt, a Fráter György Gimnáziumban érettségizett, 1944-ben szerezte meg a kohómérnöki oklevelét a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya Kohó- és Erdőmérnöki Karán Sopronban. 1944. december 1-jén lett oktató az egyetem Fémkohászattani Tanszékén. Itt két évig volt tanársegéd, majd három évig adjunktus, négy évig intézeti tanár, ill. docens, és 33 évig egyetemi tanár. 34 éven át volt a tanszék vezetője. Ő alakította ki az Általános kohászattan, az Elméleti kohászattan és később a Kémiai metallurgia címen oktatott tárgyak anyagát. Ezzel párhuzamosan, a kohómérnök-hallgatóknak előadta állandó jelleggel a fémkohászattant, időszakosan a hidrometallurgiát, a ritkafémek kohászatát, a fizikai-kémiát (1959-1963), az elektrokémiát (1949-1950). Meghívott előadóként időnként hazai és külföldi társintézményekben oktatott. Elévülhetetlen érdeme, hogy évtizedes munkával feltárta és kidolgozta a metallurgia és a termodinamika részletes kapcsolatrendszerét, melynek eredményeit a Fémkohászattani Tanszék tananyagaiba építve, azok oktatását a kor színvonalának megfelelő rangra emelte.

Oktató munkájában meggyőződéssel vallotta, hogy a hallgatóknak ne a lexikális tudása, hanem kreativitásának fejlesztése kerüljön előtérbe.

Akár az oktatás, akár valamely szakmai eszmecsere során, akkor érezte magát legjobban, ha azt tapasztalta, hogy az alkotószellem és az azt befogadni szándékozó értelem között gyümölcsöző összhang alakul ki. Minden ilyen, vagy hasonló eredménynek, sikernek, a szigorú professzor szintre gyermeki bájjal tudott örülni.

Az 1955-ben önállóvá vált Kohómérnöki Kar első dékánjaként oktatástörténeti érdemeket szerzett az új kar strukturális, működési és irányítási rendszerének kialakításában, jövőképeinek kidolgozásában, az oktatás személyi és tárgyi feltételeinek biztosításában és a kohómérnök-képzés korszerűsítésében. 10 éves dékáni működése alatt jött létre az Automatikai, valamint az Őntészeti Tanszék, hat egyetemi tanári kinevezés született, és kari konszenzus alakult ki az alap-, alapozó- és szaktantárgyak összehangolt és szoros, tartalmi egymásra épülésének megvalósításában. Jelentősen fejlődtek a kar hazai és főleg keleti irányú nemzetközi szakmai és tudományos kapcsolatai is.

Szakmai, kutatási tevékenysége kiterjedt a fémkohászat rendkívül összetett és sokrétű tudományterületének számos kérdéscsoportjára, melyek többnyire a folyamatok termodinamikai és reakciókinetikai feltárására, az azokban résztvevő anyagok tulajdonságainak meghatározására, a fajlagos energiafogyasztás csökkentésére, új fémelő-

állító eljárások kialakítására, ill. megvalósíthatóságának ellenőrzésére, valamint a kohósítástervezés elméleti alapjainak kidolgozására irányultak.

22 könyvet, 50 egyetemi jegyzetet és 250 szakcikket jelentetett meg, zömében társszerzőkkel, részben idegen nyelven. A közülük legjelentősebbnek tekinthető „Elméleti kohászattan” c., nívódíjas könyv 12 év alatt négy kiadást ért meg.

Tudományos munkásságának elismertsége tudományos címek, rangok és fokozatok odaítélésében is megnyilvánult. Már 1948-ban egyetemi doktori címet kapott, majd 1952-ben a műsz. tud. kandidátusa, 1961-ben pedig a műszaki tudomány doktora lett. Az alma mater 1991-ben tiszteletbeli doktorrá avatta, a külföldi magyarok Cleveland-i székhelyű Tudományos Akadémiája pedig 1990-ben választotta tiszteletbeli tagjává. Éveken át tagja volt a londoni Institut of Metals-nak és a washingtoni National Geographic Society-nek.

Jelentős feladatokat vállalt és látott el a szakmai-tudományos közélet számos területén, így mindennek előtt a MTA és az OMBKE tevékenységi körében, különböző szakmai és tudományos, valamint szerkesztőbizottságok munkájában.

Mintegy 50 – különböző szintű – tudományos értekezésnek, több szakkönyvnek és egyetemi jegyzetnek és sok szakcikknek volt alapos és lelkiismeretes lektora, aspiránsoknak felelős vezetője.

Tiszteletre méltó ambícióval ápolta, gondozta és gazdagította az alma mater, a Fémkohászattani Tanszék, ill. a kohászat történetét, melyekbe olyan különös témakörök is helyet kaptak, mint pl. a szépirodalom, az éremművészet, vagy Mozart, ill. a Varázsfuvola c. opera kapcsolata egyetemünk korábbi történelmével. Ez az érdeklődés példaértékű volt, s kedvező hatást gyakorolt nemcsak a kar más tanszékeire, hanem hallgatóinkra is.

1986-ban vonult nyugdíjas állományba, de 1,5 évig tanszéki főmunkatársként, 1 évig pedig az Aluterv-FKI-ban tanácsadó főmunkatársként még dolgozott. De a hivatalos kötetek megszűnését követően – az egyre fokozódó mozgáskorlátok által meghatározott, szűkülő keretekben – tovább szorgoskodott, elsősorban a szakirodalom, a lektorálás, a szakmatörténet és a külföldi, ill. hazai kapcsolatápolás területén. 42 éves aktív tevékenységének kiemelkedő eredményességét 26 különböző kitüntetés és 3 nívódíj tanúsítja.

Horváth Zoltán professzor úr szakmai, tudományos pályafutása és annak eredményei megerősítik bennünk, hogy a bölcs és sikeres élet alapfilozófiája valóban nem lehet más, mint az elemző értelem, a józan ész és a tiszta szív harmóniája.

A búcsú nagy fájdalmát talán csak az a meggyőződés enyhítheti, hogy alkotó szellemisége, szakmai elkötelezettségének gondolatvilága és munkássága eredményeinek előrevívó sugallatai a továbbiakban is átszövik, áthatják jelent és jövőt formáló törekvéseinket és fokozzák annak eredményességét. Ezáltal, és így marad közöttünk továbbra is, a jövőben is. Tisztelt Professzor úr, sokunknak kedves Zoli bácsija! Gazdag szellemi hagyatékodért kifejezett hálás köszönetünk kíséretében, fájó szívvel bocsátunk végső utadra és kívánunk neked örök nyugalmat és mondunk utolsó jó szerencsét!

- Dr. Farkas Ottó